

Članak 13.

(1) Za vrijeme obavljanja tehničkog pregleda izgrađenog objekta, inspektoru rada, odnosno njenom ovlaštenom stručnom predstavniku trebaju se staviti na uvid:

1. glavni projekt, na osnovi kojeg je izdana građevna dozvola i suglasnost inspekcije rada;
2. prikaz tehničkih rješenja za primjenu propisa zaštite na radu;
3. izjava projektanta kojom se potvrđuje da je obavljena kontrola i da su u glavnom projektu primijenjena tehnička rješenja za primjenu pravila zaštite na radu;
4. za domaće strojeve i uređaje s povećanim opasnostima koji će se koristiti u izgrađenom objektu, isprave izdane od ovlaštene ustanove, odnosno gospodarskog društva, kojima se potvrđuje da su strojevi ili uređaji proizvedeni u skladu s propisima zaštite na radu;
5. za uvozne strojeve i uređaje s povećanim opasnostima koji će se koristiti u izgrađenom objektu, isprave izdane od ovlaštene ustanove ili gospodarskog društva, da su strojevi, odnosno uređaji proizvedeni u skladu s međunarodnim konvencijama, stranim propisima, odnosno normama iz područja zaštite na radu. Isprave za takve strojeve i uređaje izdane u inozemstvu priznat će se uz uvjete utvrđene zakonom;
6. za strojeve i uređaje s povećanim opasnostima, tehničke upute i upute za uporabu izdane od proizvođača strojeva i uređaja, a za uvozne strojeve i uređaje s povećanim opasnostima, iste upute izdane na hrvatskom jeziku;
7. isprave o obavljenim ispitivanjima strojeva i uređaja s povećanim opasnostima;
8. isprave o obavljenim ispitivanjima čimbenika radnog okoliša (mikroklima, buke i vibracija, opasnih tvari, opasnih zračenja i rasvjete);
9. isprave o obavljenim ispitivanjima instalacija i uređaja;
10. nalaz o ispitivanju tehničkih svojstava objekta s ugrađenim postrojenjima i procesnim instalacijama u pogledu funkcionalnosti i sigurnosti obavljenom putem probnog rada, ako postoji potreba da se takva ispitivanja obave.

(2) Prikaz tehničkih rješenja za primjenu propisa zaštite na radu i izjava projektanta iz točke 2. i 3. ovoga članka, sastavni su dio glavnog projekta.

II. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 14.**

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika dovršit će se po odredbama propisa po kojima su započeti.

Članak 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama Hercegbosanske županije«.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih
Broj: 09-02-02-18/13
Livno, 02. 10. 2013. godine

Ministar
Darko Horvat v.r.

Na temelju članka 26. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine Hercegbosanske županije«, br. 1/13) ministar rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih donosi

PRAVILNIK
o programu, sadržaju i načinu provjere znanja poslodavaca ili njihovih ovlaštenika iz područja zaštite na radu

I. OPĆE ODREDBE**Članak 1.**

Ovim se Pravilnikom utvrđuje program, sadržaj i način provjere znanja poslodavaca ili njihovih ovlaštenika u djelatnostima u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika.

Članak 2.

(1) Prema odredbama ovog Pravilnika osposobljavaju se poslodavci ili ovlaštenici u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva, ribarstva, rudar-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

stva, prerađivačke industrije, opskrbe električnom energijom, plinom i vodom, građevinarstva prometa skladištenja i vezama, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi za dijelove tehnološkog procesa u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika.

(2) Obvezi osposobljavanja iz stavka 1. ovoga članka podliježu i poslodavci ili ovlaštenici i u drugim djelatnostima za dijelove tehnološkog procesa u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika.

(3) Od obveze osposobljavanja prema odredbama ovog Pravilnika oslobođeni su poslodavci ili ovlaštenici poslodavca koji su osposobljeni ili oslobođeni u smislu odredaba Pravilnika o programu i načinu provjere osposobljenosti poslodavca ili njegovog ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu.

(4) Od obveze osposobljavanja prema odredbama ovog Pravilnika oslobođeni su poslodavci ili ovlaštenici poslodavca koji zadovoljavaju propisane uvjete za stručnjaka zaštite na radu i voditelja službe zaštite na radu.

II. PROGRAM I SADRŽAJ OSPOSOBLJAVANJA

Članak 3.

Program i sadržaj osposobljavanja poslodavca ili ovlaštenika poslodavca iz područja zaštite na radu čine sastavni dio ovog Pravilnika (Prilog 1. i 2.).

Članak 4.

Sadržaji osposobljavanja koji se odnose na opasnosti od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika moraju biti usklađeni s procjenom opasnosti i djelatnošću poslodavca.

Članak 5.

Ovlaštenici poslodavca koji neposredno rukovode radom radnika odnosno neposredno nadziru rad radnika (neposredni ovlaštenici) osposobljavaju se prema programu u Prilogu 1.

Članak 6.

Poslodavac i ostali ovlaštenici osposobljavaju se prema programu u Prilogu 2.

III. PROVEDBA OSPOSOBLJAVANJA

Članak 7.

(1) Osposobljavanje poslodavca ili ovlaštenika prema odredbama ovog Pravilnika mogu obavljati:

1. za vlastite potrebe poslodavci koji posjeduju rješenje ministarstva nadležnog za rad o ispunjavanju uvjeta za osposobljavanje radnika za rad na siguran način za vlastite potrebe prema odredbama Pravilnika o uvjetima za osposobljavanje radnika za rad na siguran način.,
2. ustanove i gospodarska društva registrirana za obavljanje poslova zaštite na radu, koja imaju ovlaštenje ministra nadležnog za rad za osposobljavanje radnika za rad na siguran način prema odredbama Pravilnika o uvjetima pod kojima pravne osobe mogu obavljati poslove zaštite na radu.

(2) Kod poslodavaca koji zapošljavaju do 50 radnika poslove osposobljavanja poslodavca ili ovlaštenika mogu obavljati i fizičke osobe registrirane za obavljanje poslova zaštite na radu koje ispunjavaju uvjete za obavljanje tih poslova prema odredbama propisa donesenog na temelju članka 92. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu.

Članak 8.

(1) Trajanje osposobljavanja prema programu i sadržaju osposobljavanja usklađenih s procjenom opasnosti kod poslodavca iznosi za neposredne ovlaštenike najmanje 8 školskih sati, a za poslodavca i ostale ovlaštenike najmanje 6 školskih sati.

(2) Poslodavac može utvrditi obvezu periodičke provjere znanja određenih razina ovlaštenika i to naročito nakon smrtnih i teških ozljeda na radu, utvrđenog u slučaju profesionalne bolesti te promjena u tehnološkom procesu koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika.

IV. NAČIN PROVJERE ZNANJA

Članak 9.

(1) Provjera znanja neposrednih ovlaštenika provodi se teoretski, a na temelju prisutnih opas-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

nosti i stanja zaštite na radu poslodavac za određene razine neposrednog ovlaštenika može internim aktom utvrditi obvezu praktične provjere znanja.

(2) Praktičnu provjeru znanja neposrednog ovlaštenika može narediti i inspektor rada.

(3) Inspektor rada može narediti osposobljavanje određenih razina ovlaštenika nakon smrtnih i teških ozljeda na radu, utvrđenog u slučaju profesionalne bolesti te promjena u tehnološkom procesu koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, neovisno o tome da li su ovlaštenici obveznici osposobljavanja ili su oslobođeni od obveze osposobljavanja sukladno odredbama članka 2. ovog Pravilnika.

Članak 10.

(1) Poslodavac i ostali ovlaštenici podliježu teoretskoj provjeri znanja.

(2) Poslodavac može internim aktom iznimno utvrditi koje razine ovlaštenika iz stavka 1. ne podliježu obvezi teoretske provjere znanja nakon završenog osposobljavanja.

Članak 11.

O provedenoj provjeri znanja mora postojati materijalni dokaz (test, zapisnik).

V. VOĐENJE EVIDENCIJE**Članak 12.**

Poslodavci su dužni voditi evidenciju o poslodavcima i ovlaštenicima osposobljenim na temelju odredaba ovog Pravilnika.

Članak 13.

Evidencija naročito sadrži:

1. za neposredne ovlaštenike za koje je provedena teoretska i praktična provjera znanja, materijalni dokaz iz članka 11. ovog Pravilnika te dokaz o osposobljenosti za rad na siguran način prema programu osposobljavanja radnika čijim radom rukovodi,
2. za neposredne ovlaštenike za koje je provedena samo teoretska provjera znanja, materijalni dokaz iz članka 11. ovog Pravilnika,

3. za poslodavce i ostale ovlaštenike za koje je provedena teoretska provjera znanja, materijalni dokaz iz članka 11. ovog Pravilnika,
4. za poslodavce i ostale ovlaštenike koji su osposobljeni bez obveze teoretske provjere znanja, dokaz o prisutnosti osposobljavanju poslodavca ili njihovih ovlaštenika.

Članak 14.

Poslodavci su dužni obveze koje proizlaze iz odredaba ovog Pravilnika ispuniti u roku od šest mjeseci od dana njegove objave.

Članak 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama Hercegbosanske županije«.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih
Broj: 09-02-02-13/13
Livno, 02. 10. 2013. godine

Ministar
Darko Horvat v.r.

PRILOG 1.**PROGRAM ZA OSPOSOBLJAVANJE NEPOSREDNIH OVLAŠTENIKA**

1. OSPOSOBLJENOST PREMA PROGRAMU OSPOSOBLJAVANJA ZA RAD NA SIGURAN NAČIN ZA RADNIKE ČIJIM RADOM RUKOVODE

2. SPECIFIČNI PROPISI OVISNO O DJELATNOSTI GOSPODARSKOG DRUŠTVA

3. PROCJENA OPASNOSTI

Procjena opasnosti kao temeljni akt iz zaštite na radu u gospodarskom društvu. Interni akti koji proizlaze iz procjene opasnosti. Obveza izrade procjene opasnosti. Opasnosti, štetnosti, naponi. Stanje zaštite u gospodarskom poduzeću prema procjeni opasnosti. Značaj plana mjera zaštite na radu.

4. ZADACI NEPOSREDNIH OVLAŠTENIKA

Provedba propisanih mjera zaštite u svakodnevnoj operativi, osposobljavanje za siguran način rada, osiguranje održavanja sredstava rada u ispravnom i sigurnom stanju, isključivanje iz upotrebe oštećenih sredstava rada, obustava poslova na mjestima gdje prijete neposredna opasnost za život ili zdravlje, udaljavanje radnika s mjesta rada koji rade protivno propisima, osiguranje pružanja prve pomoći, zabrane pušenja, korištenja alkohola, sudjelovanje u očevidu kod ozljeda, izvješćivanje stručnjaka i ovlaštenika više razine propustima u primjeni mjera zaštite na radu i ozljedama na radu, komunikacija i suradnja s povjerenicima radnika u rješavanju problema s područja zaštite na radu posebice u slučajevima ozljeda na radu, sudjelovanje u radu radničkog vijeća i odbora zaštite na radu, svakodnevna kontrola fizičkog i psihičkog stanja radnika, ocjenjivanje praktične osposobljenosti zaštite na radu, itd.

5. POSLJEDICE NEPROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU ZA POSLODAVCA

Inspeksijski nadzor
Disciplinska odgovornost
Prekršajna odgovornost
Kaznena odgovornost
Odgovornost za štetu

Minimalni fond: 8 školskih sati

PRILOG 2.**PROGRAM ZA OSPOSOBLJAVANJE POSLODAVCA I OSTALIH OVLAŠTENIKA****1. OSNOVNI POJMOVI IZ ZAŠTITE NA RADU**

Svrha i cilj zaštite na radu, zaštita na radu kao ekonomska kategorija. Definicije, ozljede na radu, profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom i propisi koji reguliraju to područje. Sprječavanje ozljeda na radu; ljudski čimbenik kao uzrok ozljeda. Zašto dolazi do ozljeda. Zašto ljudi čine pogreške. Posljedice ozljeda na radu.

2. PROPISI, OBVEZE I PRAVA POSLODAVACA I RADNIKA IZ ZAŠTITE NA RADU, POSLOVI STRUČNJAKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Zakonski i drugi propisi u svezi zaštite na radu. Zadaci, prava i obveze poslodavca vezano za zaštitu na radu. Ovlaštenik za zaštitu na radu. Zadaci, prava i obveze radnika vezano za zaštitu na radu. Poslovi stručnjaka za zaštitu na radu. Povjerenik za zaštitu na radu.

**3. SPECIFIČNI PROPISI OVISNO O DJELATNOSTI GOSPODARSKOG DRUŠTVA
4. AKTI GOSPODARSKOG DRUŠTVA**

Procjena opasnosti kao temeljni akt iz zaštite na radu u gospodarskog društva. Interni akti koji proizlaze iz procjene opasnosti.

Zadaci poslodavca i ostalih ovlaštenika: uređenje organizacije i provedbe u pisanom obliku, osiguranje provođenja obrazovanja, osiguranje sigurnih sredstava rada, osiguranje provedbe pregleda radnika, osiguranje ispitivanja radne okoline, strojeva, stanja zaštite na privremenim radilištima, osiguranje zaštite od požara, prve pomoći, osiguranje vođenja evidencija, osiguranje provedbe zabrane pušenja, korištenja alkohola i droga, osiguranje djelovanja odbora za zaštitu na radu, međusobne suradnje svih ovlaštenika na nižim razinama, stručnjaka, radnika te zadaci neposrednih ovlaštenika.

5. PROCJENA OPASNOSTI

Obveza izrade procjene opasnosti. Opasnosti, štetnosti, naponi. Suradnja s predstavnicima radnika prilikom izrade i prihvaćanja procjene opasnosti. Stanje zaštite u poduzeću prema procjeni opasnosti. Značaj plana mjera zaštite na radu.

6. POSLJEDICE NEPROVOĐENJA ZAŠTITENA RADU ZA POSLODAVCA

Inspeksijski nadzor
Disciplinska odgovornost
Prekršajna odgovornost
Kaznena odgovornost
Odgovornost za štetu

7. METODE DJELOVANJ OVLAŠTENIKA POSLODAVCA ZA ZAŠTITU NA RADU

Postupci u komunikaciji, dogovaranju, rješavanju zahtjeva, motiviranju, davanju prijedloga za djelovanje, prilikom nadzora od strane organa nadzora. Način davanja uputa, ispravljanja pogrešaka i motiviranja.

Minimalni fond: 6 školskih sati.